

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD UNIVERZITY KARLOVY V PRAZE

Institut ekonomických studií

Autor bakalářské práce: MIKUŠ Marek

Název bakalářské práce: *Reforma systému dôchodkového zabezpečenia v Slovenskej republike*

Oponent: PhDr. Jiří Kameníček, CSc.

Posudek:

Marek MIKUŠ si podle mého názoru vybral bezesporu aktuální téma, které výborně zpracoval. Dobře vysvětlil záměry a cíle své práce. Výklad zřetelně rozdělil na převážně popisnou a analytickou část. V popisných pasážích se vyjadřuje jasně a přehledně. Usiluje o zevrubnost a snaží se zachytit maximum přímých i zprostředkovaných souvislostí. Například při obecném popisu důchodového systému upozorňuje na vazbu na státní rozpočet, na trh práce, na finanční trhy, na dlouhodobější následky v oblasti investic a růstu (poklesu) HDP a na následky, jimiž se zabývá demografie.

K ilustraci trendů, jejichž změny mohou pramenit z důchodového systému, si vybral účelné veličiny. Například namísto běžně uváděného statistického údaje o průměrné délce života autor pracuje s přesně definovaným *demografickým indexem stárnutí*. Tím podle mého názoru projevil smysl pro práci s porovnatelnými veličinami, což je pro ekonomy velmi důležitá dovednost. Argumenty a soudy jsou důkladně doloženy údaji s přesnými a úplnými odkazy na prameny. V obecných úsudcích autor podle mne projevils kritickou zdrženlivost. Ze *Seznamu literatury* soudím, že se v problematice velmi dobře zorientoval.

Chtěl bych ocenit koncepci analytické části této bakalářské práce. Marek MIKUŠ ji rozdělil do dvou kroků. V prvním předvedl analýzu komparativní. V kapitolách 2, 3 a 4 porovnal slabiny a přednosti důchodového systému SR před a po reformě. Autor si uvědomil, že výsledky takové komparace jsou pouze nominální. Proto analýzu doplnil druhým krokem (kap. 5) a pokusil se doložit úsudky vyplývající z první části analýzy ověřením, testováním (prvních) následků reformy na vybrané skupiny obyvatel. Tento postup považuji za příkladně komplexní.

Aby autor mohl druhý krok své analýzy učinit, vytvořil jednoduchý a dobře koncipovaný mikroekonomický model několika variant odchodu do důchodu. (Jednoduchost modelů je výhodou při diskuzích s laiky.) Podle výše příjmů v aktivní fázi života zvolil čtyři typy osob a spočítal (odhadl) výši jejich důchodu podle starého a podle nového systému důchodového zabezpečení pro léta 2003 až 2050. A dále též podle (v novém systému) volitelných forem připojištění, jejichž následky lze očekávat v současnosti, ale i v roce 2050. Takovým postupem podle mého názoru prokázal další důležitou dovednost: velmi účelně podpořit argumenty makroekonomické účelně vytvořenými mikroekonomickými modely. I když v závěru analýzy chybí odhady vah, jakými podíly (procenty) by se mohly zvolené typy účastníků na celkovém systému podílet, považuji autorovu analýzu v principu za bezchybnou.

Při hodnocení této bakalářské práce musím přiznat, že mne mrzí autorova mnohem menší pečlivost a důslednost gramatická. Nemám na mysli pouze stylistické neobratnosti (například str. 26: „Nový systém penzijného zabezpečenia by sa mal preto snažiť ...“ Penzijní systém není živá osoba!). Slovenština není mým mateřským jazykem. Přesto vedle četných chyb v interpunkci si troufám podezřívát autora i z několika hrubých gramatických chyb.

Shrnu-li, Marek MIKUŠ v předkládané bakalářské práci podle mého mínění nesporně prokázal několik důležitých a cenných dovedností, které získal při studiu na bakalářském stupni. I když výše zmíněné nedostatky celkový dojem poněkud kazí, přesto navrhuji přijmout tuto práci k obhajobě a hodnotit ji jako **výbornou**.

V Praze dne 30. srpna 2006

